

sosialurin

Nr. 10
Mikudagin
8. februar 1978
51. árgangur
Leysasøla 3,00 kr.

frælsi
javnaður
brøðralag

Atli Dam, lögmaður:

Støði lagt fyri lönandi virksemini hjá øllum føroyskum skipum

Í samband við, at felagsmarknaðurin og Føroyar leygarnáttina undirritaðu sáttmála um fiskiveiðu í 1978, hevur Sosialurin hitt Atla Dam, lögmann og spurt, hvat hann serliga leggur dent á í sáttmálanum, sum í gjár varð lagdur fyri tingið.

Lögmaður heldur, at tað týðningarmesta er, at sáttmálin er galdandi fyri alt árið 1978, og at nógðir innar — verða tær veiðdar — eru nóg stórar til at tryggja sunnum figgjarligum rakstri fyri tann flota, vit í dag hava, bæði norðsjóvarflotan og rækjufloktan við Grønland. Harafturat kemur, at meginparturin av tí, vit lata, er innan stovnar, sum føroyingar litið troyta enn, soleiðis at hetta valla nerver grundarlagið hjá heimaflotanum meira enn tolast kann.

— Hvi hava samráðingarnar verið so drúgvær — og sum tað hevur ljóðað — torførar?

— Felagsmarknaðurin hevur undanfarnu ár veitt ovurstórar nógdir í fremmandum sjógvum uttan at rinda stórvegis afturfyrir. Nú teir skulu veiða meginpartin í egnum sjógvum, er torført hjá teimum at koma til sættis um býtið innanhýsis, og hevur verið torført at fáa teir at skilja, at skulu teir veiða hjá londum uttanfyri EEC, skal nakað latast afturfyrir, og at teir til tess mugu seta so stórar nógdir til viks, at grundarlag er fyri sáttmálum.

Hesar nógdir kundu teir lættliga veitt sjálvir og eru sostatt í somu støðu sum vit, at torført er at fáa semju um, hvat ein hevur ráð at lata.

Samráðingarnar byrjaðu sum kunnugt í desember 1976 og var hetta umfarið 14. ella 15. síðan tá.

— Hvarjar eru so nógðir innar og hvussu kann veiðast?

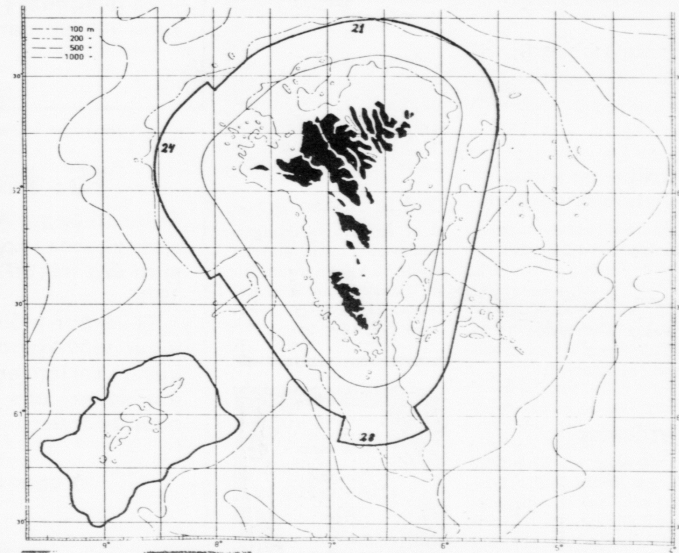
Toskur	3.400
Hýsa	3.600
Upsi	25.100
Blálonga	6.000
Flatfiskur	600
Brosma	500
Kongafiskur	7.000
Longa	1.500
Annað	600
Samant.	48.200

— Felagsmarknaðurin verður loyvt at veiða í føroyskum sjógvum í 1978:

Veiðan í 1977 sbrt. fyrirlitstølum
5.760
5.170
24.240
18.500
53.600

Føroyingum verður loyvt at veiða í EEC-sjógvum

	tons	veiðan í 1977
Sild (v.f. Skotl.)	2000	10.000
Longu (Rock All)	950	
Makreli	29.000	32.600
Hvitingbróður	37.500	50.300
Nebbasild	10.000	4.100
Brislingi	30.000	1.840
Brosma (Rock All)	550	
Ymsum botnfiski	1.200	
Samantlagt	111.200	106.200

20 smærri trolskip sleppa innum 21—24—28 fjórðinga linjuna at royna

— Tað er mín vón, at løgtingið og EEC samtykkja samráðingarslitið, tí eg haldi, hetta er tað mesta, sum fæst burtúr og eg haldi talan er um ein góðan og nýtiligan sáttmála

Harumframt veiða føroyingar: Við grønland (rækjur) 8.500 tons, í Skagerak (sild) 1000 tons. Felagsmarknaðarskip,

27 í tali, skulu veiða uttanfyri 21 fjórðingar frá grunnlinjunum, tó uttanfyri Mykines uttanfyri 24 fjórðingar og á Munkagrundinum uttanfyri 28 fjórðingar.

Undantaksloyvi at veiða millum 12 og hesa avmarking hava 20 smærri trolfer undir 130 fótur, hesi skulu væntandi veiða meginpartin av toskinum og hýsunum og verða ivaleyst teir smærri skotsku trolararnir.

Mótvegis føroysku trolarunum verður hvitingsbróðurkassin í gildi millum 0° og 3° vestur. Aðrar reglur eru tær, sum í løtuni eru í gildi.

Rækjurnar

— Tú segði, at grundarlagið er tryggjað eisini fyri rækjufloktan í Grønlandi. Erú góð 500 tons í part nóg mikið til at rækjuskipini greiða sínar skyldur?

— Nú ber ikki til at byta hesa kvotu javnt í millum skipini, summi greiða skyldu sínar við

300—350 tons, meðan øðrum kanska tørvá 700—800 tons.

Við galdandi prísnum skuldu so skipini fingið væl burtúr, og falla teir ikki alt ov mikið, men verða at liggja um einar 15 kr. pr. kg., skuldu vit rokkið langt við einum skilagóðum býti millum skipini, alt eftir kostnaði og stødd.

— Hvussu nógvar rækjur kunnu føroyingar fiska á øðrum leiðum í ár?

— Loyvt er at leita eftir rækjum við Eystur-Grønland, við Jan Mayen og loyvt er at fiska eystanfyri Svalbard í norskum sjógvum og í russiskum sjógvum, í Barentshavinum (sum royndarfiskiskapur hjá 5 skipum).

Hvat hetta móguliga kann geva, dugi eg ikki at siga, men skulu vit vóna, at nokur túsund tons kunnu veiðast her.

Afturat hesum kemur tað, sum privat reiðari kunnu fáa í lag av sokallaðum »joint venture« sáttmálum við Kanada, samarbeiðssáttmálum við privat kanadisk virkir.

Famhald á baksíðuni

Kommunala vallógin endurskoðast

Føroya Kommunufelag hevur valt eina nevnd til at endurskoða kommunalu vallógin.

Í henni sita Petur Christiansen, býráðsformaður í Tórshavn, Vilhelm Johannesen, formaður í Føroya Kommunufelag, Klaksvík og Jógvan Nørkøre, kommunuskrivari á Eiði.

Nevndin skal koma við uppskotum um broytingar í kommunalu vallógin.

Føroya Kommunufelag hevur nýkur uppskot til broytingar í hesi lógin liggjandi, sum felagið hevur fingið frá einstaklingum. Hetta tilfar verður tikið við í arbeiðið hjá nevndini.

Ongin freist er sett fyri, nær nevndin skal verða liðug við sitt arbeiði, men roknað verður við at arbeiðið fer at taka einar tveir trýggjar mánaðar.